(HCC 595)

Cofnodion cyfarfod o Gyfarwyddwyr Hybu Cig Cymru a gynhaliwyd yn Nhŷ Rheidol, Parc Merlin, Aberystwyth ddydd Gwener 5 Medi 2014 am 10.30am.

Yn Bresennol: Dai Davies (Cadeirydd)
John Brereton, Bethan Jones, Gwynn Angell Jones, Prys Morgan, Graham Probert, Glyn Roberts, Richard Rogers, Wyn Williams a John Yeomans

Trwy Wahoddiad: Mark Alexander a Helen Minnice-Smith, Llywodraeth Cymru

Yno hefyd: Gwyn Howells (Prif Weithredwr)
Siôn Aron Jones (Rheolwr Datblygu'r Diwydiant)
Alan Morris (Rheolwr Cyfathrebu)
Laura Pickup (Rheolwraig Datblygu'r Farchnad)
Bryan Regan (Rheolwr Gwasanaethau Corfforaethol)

Julie Davies-Jones (Ysgrifenyddiaeth)
Jo Horder (Polisi a Strategaeth Cig Coch) – Eitem 13

1. **Croeso a Sylwadau'r Cadeirydd**

Croesawyd pawb i'r cyfarfod gan y Cadeirydd.

Rhoddodd y Cadeirydd ddiweddariad llafar am ddigwyddiadau a chyfarfodydd allweddol y bu'n eu mynychu ers y cyfarfod blaenorol:-

Gorffennaf 2014

Roedd y Cadeirydd yn aelod o'r panel cyfweld i benodi Ysgolorion HCC ar gyfer 2014 / 2015.

Mynychodd y Cadeirydd a'r Prif Weithredwr gyfarfod Gwobrwyo Cigoedd a Physgod Tra Rhagorol, wedi'i drefnu gan y *Meat Trades Journal* yn Llundain. Roedd y digwyddiad yn gyfle i rwydweithio â'r prif fân-werthwyr a phroseswyr.

Bu'r Cadeirydd yn Sioe Frenhinol Cymru a bu'n cynrychioli HCC mewn sawl digwyddiad.

Ar ran y Bwrdd, diolchodd y Cadeirydd i'r staff am fod yn broffesiynol a gweithio'n galed drwy gydol yr wythnos. Roedd hyn yn gyfraniad pwysig tuag at sioe lwyddiannus arall i HCC.

Bu'r Cadeirydd a'r Prif Weithredwr yn nigwyddiad defaid yr NSA a gynhaliwyd ar Faes Sioe'r Tair Sir yn Malvern.

2. **Ymddiheuriadau am absenoldeb**

Cafwyd ymddiheuriadau gan Will Haresign a Richard Tudor, Aelodau o’r Bwrdd, a Gary Haggaty, Llywodraeth Cymru.

3. **Datganiad o Fuddiannau**

Nodwyd Datganiadau o Fuddiannau fel a ganlyn:-

Trafodaeth a allai ddigwydd mewn perthynas â Rheoli Credyd - John Brereton, Prys Morgan a Wyn Williams.

4. **I dderbyn a chymeradwyo cofnodion cyfarfod y Bwrdd a gynhaliwyd ddydd Llun 7 Gorffennaf 2014 (HCC 588)**

Cymerwyd bod cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ddydd Llun 7 Gorffennaf 2014 wedi’u darllen, a chawsant eu derbyn gan y Bwrdd ac yna’u llofnodi gan y Cadeirydd.

5. **Materion yn codi**

Is-adran Bwyd Llywodraeth Cymru – Statws Enw Bwyd Gwarchodedig i is-frandiau Cig Oen a Chig Eidion yng Nghymru

Dywedodd y Rheolwraig Datblygu'r Farchnad fod HCC wedi cyfarfod ag ADAS, sef y sefydliad sydd dan gontract i Lywodraeth Cymru i ysgogi ceisiadau Enwau Bwyd Gwarchodedig, i drafod ceisiadau arfaethedig sy'n ymwneud â chig coch.

Pwysleisiodd HCC yn gryf y gallai bwrw ymlaen â cheisiadau is-frand o’r fath wanhau a niweidio lleoliad brandiau Cig Oen Cymru PGI a Chig Eidion Cymru PGI.

Cytunwyd y dylid codi’r mater yn uniongyrchol ag Is-adran Bwyd Llywodraeth Cymru.

Tendr Consortiwm Prynu Cymru a Chig Oen Cymru PGI a Chig Eidion Cymru PGI mewn sefydliadau Awdurdodau Lleol ac Iechyd

Cynhaliwyd cyfarfod â chynrychiolydd o’r Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol.

Datgelwyd bod £74.5 miliwn yn cael ei wario ar fwyd gan y Sector Cyhoeddus yng Nghymru - y gyfran uchaf ar gig coch sy'n werth £11 miliwn. Mae 40% o hyn yn gig o Gymru.

Parhaodd trafodaeth rhwng y Gwasanaeth Prawf Cenedlaethol a Llywodraeth Cymru ynghylch cynnig i gynyddu cyfran y bwydydd o Gymru i'r Sector Cyhoeddus yng Nghymru, ond hefyd i leihau costau Byddai hynny’n golygu:

- Gweithio gyda chynhyrchwyr er mwyn eu cael 'yn barod ar gyfer y farchnad'.
- Prynu mewnol ar gyfer yr holl fwyd yn y sector cyhoeddus
- Pennu systemau a phrosesau (e.e. archebu yn ôl bwydlenni penodol)

Byddai HCC yn cadw llygad ar hyn.

Hollti Carcasau Cig Oen ar gyfer mamogiaid dau ddant

Anfonwyd llythyr at Tim Bennett, Cadeirydd yr Asiantaeth Safonau Bwyd, ynglŷn â'r uchod. Ni chafwyd ymateb mor belled.

6. **Adroddiadau HCC**

a. *Adroddiad Gweithgareddau (HCC 589)*

Cymerwyd bod yr adroddiad wedi'i ddarllen.

Cyfathrebu

Roedd presenoldeb HCC mewn derbyniad ar gyfer newyddiadurwyr NATO yn Nhŷ Tredegar, Caerdydd a drefnwyd gan Lywodraeth Cymru, yn llwyddiant. Roedd gan HCC gegin arddangos yno er mwyn cynnig tameidiau blasus o Gig Oen Cymru PGI a Chig Eidion Cymru PGI i westeion.

Roedd Cig Oen Cymru PGI ar y fwydlen hefyd ar gyfer y prif gwrs yn y cinio swyddogol yng Nghastell Caerdydd ar gyfer yr holl Benaethiaid Gwladol, a oedd yn cynnwys Arlywydd yr Unol Daleithiau, Barack Obama; a Phrif Weinidog Prydain, David Cameron.

Nodwyd bod uwch-gynhadledd NATO, ynghyd a digwyddiadau cynharach ym Mrwsel, pan gyflenwyd Cig Oen Cymru PGI a Chig Eidion Cymru PGI gan HCC, wedi rhoi cyhoeddusrwydd da i'r brandiau.

Sioe Frenhinol Cymru 2014

Croesawodd y Rheolwr Cyfathrebu adborth y Bwrdd mewn perthynas â phresenoldeb HCC yn Sioe Frenhinol Cymru.

Roedd y Bwrdd am ganmol dyluniad y stondinau Corfforaethol a Datblygu'r Diwydiant a chanmolwyd y gweithgareddau a'r gwaith caled gan y staff yn ystod y sioe.

Cynhadledd Flynyddol HCC

Câi'r Bwrdd ei wahodd i'r cinio cyn cynhadledd HCC yng Ngwesty Parc y Strade nos Fercher 12 Tachwedd 2014.

Byddai'r gynhadledd eleni yn para drwy'r dydd ac fe'i cynhelid ym Mharc y Scarlets, Llanelli, ddydd Iau 13 Tachwedd 2014.

Roedd y siaradwyr yn cynnwys:-

Y Dirprwy Weinidog, Rebecca Evans AC
Kate Humble - Cyflwynydd teledu ac awdur sy'n ffermio yn Sir Fynwy
Jeff Martin – Asiant HCC yn yr Eidal
Siôn Aron Jones - Rheolwr Datblygu'r Diwydiant yn HCC
Shaun Hall Jones a Thomas Jones - Ysgolorion HCC

Byddai dau sesiwn gweithdy yn cael eu trefnu, yn seiliedig ar Wybodaeth am y Farchnad, ac arddangosiad torri cig.

Ymchwil Marchnata - yr Iseldiroedd

Byddai crynodeb gweithredol ar gyfleoedd i ddiwydiant cig coch Cymru yn yr Iseldiroedd yn cael ei baratoi ar gyfer cyfarfod nesaf y Bwrdd.

b. *Bwletin y Farchnad (HCC 590)*

Cymerwyd bod yr uchod wedi'i ddarllen.

c. *Ariannol – Incwm a Gwariant a'r Fantolen tan 30 Mehefin 2014 (HCC 591)*

Cymerwyd bod yr uchod wedi'i ddarllen.

Cyflwynodd y Rheolwr Gwasanaethau Corfforaethol y crynodeb Incwm a Gwariant, a oedd â fformat diwygiedig. Roedd data hanesyddol cymharol wedi cael eu hail ddadansoddi er mwyn rhoi cymariaethau ystyrlon o dan y fformat newydd.

Dyfarnwyd cyllid grant o £900,000 o dan Gynllun Datblygu Gwledig 2007 – 2013 gan Lywodraeth Cymru, a chafodd y gyllideb ei hadlinio er mwyn adlewyrchu hyn.

Chwarter 1 – yn unol â'r hyn a gyflwynwyd mewn cymhariaeth â ffigurau cyllideb wedi'u cymeradwyo yn y Cynllun Busnes.

Chwarter 2 – cyflwynwyd i adlewyrchu'r ffigurau cyllideb diwygiedig, gan ystyried y newid i'r cyllidebau i adlewyrchu'r arian ychwanegol o'r Cynllun Datblygu Gwledig.

Cymeradwyodd y Bwrdd y gyllideb ddiwygiedig ar gyfer blwyddyn 2014 / 2015 y Cynllun Busnes.

d. *Digwyddiadau i Ddod (HCC 592)*

Cymerwyd bod yr uchod wedi'i ddarllen.

7. **I dderbyn cyflwyniad am Ymgyrch Cig Eidion Cymru PGI 2014 ar gyfer Defnyddwyr**

Rhoddodd y Rheolwraig Datblygu'r Farchnad fanylion am yr ymgyrch gan HCC, a fyddai'n rhedeg eleni o fis Hydref tan ganol Rhagfyr 2014.

Nodwyd y byddai'r ymgyrch yn dechrau'n gynharach er mwyn adlewyrchu pryderon ac anawsterau'r diwydiant ar hyn o bryd. Croesawyd hyn gan y Bwrdd.

Amcanion strategol yr ymgyrch oedd:-

- Codi ymwybyddiaeth o frand Cig Eidion Cymru
- Dylanwadu ar y cysyniadau o frand Cig Eidion Cymru – y cysyniad o Gig Eidion Cymru PGI fel cynnyrch o ansawdd
- Ymgysylltu â'r defnyddwyr trwy'r cyfryngau cymdeithasol a'r wefan
- Hybu gwerthiant Cig Eidion Cymru PGI.

Er mwyn dal i godi ymwybyddiaeth a chysyniad gyda defnyddwyr, byddai ymgyrch 2014 yn cynnwys:-

- Hysbysebion teledu ar S4C
- Gosod posteri mewn archfarchnadoedd
- Gweithgaredd digidol, cyfryngau cymdeithasol a gwefan
- Deunyddiau man gwerthu a chystadleuaeth-ar-becyn unigryw i ennill tocynnau rygbi'r Chwe Gwlad.

Byddai'r ymgyrch yn cael ei monitro a'i gwerthuso'n annibynnol a rhoddid adroddiad i'r Bwrdd maes o law.

8. **I dderbyn diweddariad llafar am Adolygiad HCC o'r Sector Cig Eidion yng Nghymru**

Derbyniwyd drafft terfynol o'r adroddiad a châi ei adolygu maes o law.

Cynhelid digwyddiad i drosglwyddo canlyniad yr adolygiad, a byddai'r camau nesaf yn cael eu cymryd ar y cyd â Llywodraeth Cymru yn ystod mis Hydref 2014.

9. **I dderbyn diweddariad llafar am Ddosbarthu Ardoll Cig Coch Prydain**

Nid oedd diweddariad i'w roi.

Roedd bwriad i gynnal cyfarfod o'r Grŵp Ardoll Cig Coch (AHDB, HCC, LMCNI a QMS) yng Nghaerdydd ar 29 Medi 2014. Byddai'r Prif Weithredwr yn rhoi adroddiad wedyn i'r Bwrdd.

10. **I dderbyn gwybodaeth ar lafar am brosiectau wedi'u cymeradwyo i dderbyn arian ychwanegol trwy'r Cynllun Datblygu Gwledig 2007 – 2014**

Cafodd dau Brosiect Estynedig Cynllun Datblygu Gwledig a gyflwynwyd gan HCC – "Diwallu Anghenion y Farchnad" (£540,000) a "Sicrhau'r Iechyd Gorau Posibl i Anifeiliaid" (£280,000) eu cymeradwyo gan Lywodraeth Cymru.

Byddai'r prosiect cyntaf yn cynnwys gwelliant i'r hyfforddiant Gweithdrefnau Rheoli Ansawdd mewn lladd-dai ac unedau torri cig bach neu ganolig eu maint. Hefyd, cynhelid digwyddiadau Dewis Da Byw ar ffermydd ac mewn marchnadoedd da byw er mwyn ategu'r digwyddiadau mewn lladd-dai. Byddai'r ail brosiect yn rhoi cyfle i gynhyrchwyr defaid yng Nghymru ganfod yr ymwrthedd i foddion lladd llyngyr ar eu ffermydd. Hefyd, byddai HCC yn ymgymryd â phrosiect cadw golwg ar iechyd gyda ffermwyr a'u milfeddygon er mwyn dangos sut gall cynllunio iechyd gynyddu effeithlonrwydd a chost effeithiolrwydd.

Byddai'r prosiectau'n cael eu monitro a'u gwerthuso a byddai'n rhaid cwblhau'r holl weithgarwch erbyn Mehefin 2015.

Roedd disgwyl cadarnhad gan Lywodraeth Cymru ynghylch cyflwyniad ar wahân gan HCC ar amrywiad prosiect Datblygiad Technegol Cynllun Effeithlonrwydd y Gadwyn Gyflenwi – *Cael Gwared ar Rwystrau i Gymeriant Cofnodi Defaid Trwy Ddulliau Electronig* (£970,000).

11. **I dderbyn diweddariad llafar ynghylch datblygu Rhaglen Cig Coch ar gyfer y Cynllun Datblygu Gwledig 2014 – 2020**

Roedd y Cynllun Datblygu Gwledig 2014 – 2020 yn gyfle pwysig i'r diwydiant cig coch wneud newid sylweddol ar draws y gadwyn gyflenwi er mwyn gwella effeithlonrwydd a phroffidioldeb.

Felly, byddai HCC yn cynnig cymryd camau yn ôl sector ar gyfer y diwydiant cig coch yng Nghymru, sef cyfres o ymyriadau gyda golwg ar y farchnad a gâi eu targedu'n fanwl ac a fyddai'n canolbwyntio ar fusnes. Byddent yn ymwneud â'r gadwyn gyflenwi gyfan ac yn gofalu'n benodol am anghenion strategol y sector cig coch yng Nghymru. Ar hyn o bryd roedd HCC yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru er mwyn symud ymlaen â hyn.

Croesawyd hyn gan y Bwrdd.

12. **<u>I dderbyn diweddariad llafar ar EIDCymru – y gronfa ddata ar gyfer symud defaid Eitem Agenda</u>**

Roedd ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar "EIDCymru: system electronig ar gyfer cofnodi symudiadau defaid a geifr - adnabod defaid a llacio'r rheolau lladd presennol" wedi dod i ben. Roedd disgwyl cyhoeddiad gan y Dirprwy Weinidog ar ganlyniad yr ymgynghoriad.

13. **<u>I dderbyn dogfen drafod yn amlinellu'r Cynllun Gweithredu Strategol ar gyfer diwydiant cig coch Cymru 2014 – 2020 (HCC 593)</u>**

Rhoddwyd cyflwyniad ar y broses o adolygu'r Cynllun Gweithredu Strategol ar gyfer y diwydiant cig coch a chymerwyd bod papur HCC 593 wedi'i ddarllen.

Lansiwyd y Cynllun Gweithredu Strategol presennol ar gyfer Diwydiant Cig Coch Cymru yn 2009 a gwnaed cynnydd sylweddol yn ôl y weledigaeth a'r amcanion a bennwyd bryd hynny.

Wrth ddatblygu'r Cynllun Gweithredu Strategol ar gyfer Diwydiant Cig Coch Cymru 2014 – 2020, adolygwyd diwydiant cig coch Cymru ac ystyriwyd y weledigaeth ar gyfer y sector cig coch yn y dyfodol gyda golwg ar yr heriau sylweddol sy'n wynebu pob rhan o'r gadwyn gyflenwi.

Y Blaenoriaethau Strategol ar gyfer y Cynllun Gweithredu 2014 / 2020 oedd:-

- Cynyddu'r galw am gynhyrchion cig coch Cymru (a thrwy hynny gynyddu gwerthiant ac enillion)

- Gwneud y cynhyrchu'n fwy effeithlon (a thrwy hynny gynyddu cyflenwad o ansawdd) ynghyd â chadw amgylchedd a thirwedd Cymru

Yr Amcanion Strategol ar gyfer y Cynllun Gweithredu 2014 / 2020 oedd:-

- Cynyddu (gwerth) enillion o werthiannau cynhyrchion cig coch Cymru
    - Cynyddu cyfran Cig Oen Cymru o gynnwys premiwm y farchnad fanwerth ym Mhrydain
    - Cynyddu gwerth blynyddol cig coch Cymru premiwm yn y farchnad fanwerth ym Mhrydain
    - Cynyddu gwerth allforion cig coch Cymru.

- Cynyddu cyfraniad sector cig coch Cymru i gynnyrch amaethyddol Cymru
    - Cynyddu nifer y carcasau sy'n ateb gofynion y farchnad
    - Gwella perfformiad cyfartalog y ddiadell ddefaid yn genedlaethol
    - Cynyddu perfformiad cyfartalog y fuches wartheg yn genedlaethol

- Cynyddu nifer y moch wedi pesgi yng Nghymru.

Nodwyd y llinell amser ar gyfer yr adolygiad fel a ganlyn:-

2014

Hydref	-	Ymgynghoriad answyddogol â rhanddeiliaid
Tachwedd	-	Y drafft cyntaf ar gyfer Bwrdd HCC
	-	Ymgynghoriad â Llywodraeth Cymru

2015

Rhagfyr / Ionawr	-	Ymgynghoriad ffurfiol â'r diwydiant
Chwefror	-	Y drafft terfynol
Mawrth	-	Cymeradwyaeth a chau pen y mwdwl gan Fwrdd HCC a Llywodraeth Cymru
Ebrill / Mai	-	Lansiad

Byddai drafft yn cael ei gyflwyno i'r Bwrdd i'w ystyried yn y cyfarfod ar 7 Tachwedd 2014.

14. **Y Pwyllgor Cynghori Y&D**

a. *I dderbyn adroddiad llafar am y Pwyllgor Cynghori Ymchwil a Datblygu a gynhaliwyd ddydd Iau 4 Medi 2014*

Rhoddodd y Cadeirydd adroddiad llafar am y materion a drafodwyd yn y cyfarfod.

b. *I dderbyn y cofnodion o gyfarfod y Pwyllgor Cynghori Y&D a gynhaliwyd ddydd Mercher 11 Mehefin 2014 (HCC 594)*

Cymerwyd bod y cofnodion o gyfarfod y Pwyllgor Cynghori Y&D a gynhaliwyd ddydd Mercher 11 Mehefin 2014 wedi'u darllen, a chawsant eu derbyn gan y Bwrdd.

15. **Materion Bwrdd**

Hyfforddiant Bwrdd – prynhawn 12 Tachwedd 2014 (cyn y Gynhadledd Flynyddol)

Roedd trefniadau'n cael eu gwneud ar gyfer hyfforddiant yn ystod prynhawn dydd Mercher 12 Tachwedd 2014. Byddai manylion pellach ar gael maes o law.

16. **Unrhyw fater arall**

Nid oedd unrhyw fater arall.

17. **Dyddiad y cyfarfod nesaf**

Dydd Gwener 7 Tachwedd 2014.

Llofnodwyd…………………………….
Cadeirydd HCC